

Ålesund kommune
Rådhuset
6025 ÅLESUND

ÅLESUND KOMMUNE UTSLIPPSTILLATELSE FOR STØRRE AVLØPSANLEGG

Fylkesmannen gir Ålesund kommune utslippstillatelse for større avløpsanlegg fra eksisterende og planlagt bebyggelse i kommunen. Tillatelsen er basert på kommunens søknad av 11.02.00 og hovedplan avløp for perioden 1999 - 2002, vedtatt av Ålesund kommunestyre 03.02.00.

Tillatelsen erstatter gjeldende utslippstillatelse av 22.05.95 (forlenget 30.01.98) for større avløpsanlegg. Tillatelsen omfatter ikke utslipp som omfattet av forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg, hvor kommunen har fått myndighet for alle utslipp på mindre enn 1000 PE fra 01.01.01.

I medhold av lov om forurensing og om avfall av 13. mars 1981 (forurensningsloven), §§ 11 og 18 gir fylkesmannen Ålesund kommune utslippstillatelse for større avløpsanlegg fra eksisterende og planlagt bebyggelse i kommunen. Tillatelsen er basert på kommunens søknad av 11.02.00 og hovedplan avløp for perioden 1999 - 2002, vedtatt av Ålesund kommunestyre 03.02.00.

Tillatelsen erstatter større utslipp i tidligere gjeldende utslippstillatelse av 22.05.95, forlenget 30.01.98.

Tillatelsen gjelder fra i dag. Tillatelsen kan sies opp med 6 måneders varsel og forutsettes erstattet med nye vilkår i ny forskrift om utslipp av avløpsanlegg eller ny tillatelse i medhold av denne.

Tillatelsen er tilpasset ny forskrift om mindre avløpsanlegg, som innebærer at kommunen er myndighet for alle utslipp mindre enn 1000 PE fra 01.01.01.

Utslippstillatelse for utslipp mindre 1000 PE (mindre avløpsanlegg) må gis av kommunen.

1 PE (personekvivalent) er den mengde organisk stoff, som kan nedbrytes biologisk med 7 døgnns biokjemisk oksygenforbruk (BOF₇) på 60 g oksygen pr døgn.

I medhold av forurensingsloven § 16 er det satt generelle vilkår slik det fremgår av vedlegg 1 og spesielle vilkår og tidsfrister for de enkelte kloakkutslipp slik det fremgår av vedlegg 2.

Ekstraordinære utslipp

Uten særskilt godkjenning fra fylkesmannen tillates ekstraordinære utslipp som har sammenheng med reparasjoner og utbedringer av avløpsanleggene. Forutsetningen er at kommunale helse- og friluftsmyndigheter ikke har noen innvendinger til utslippet.

Andre påbudte tiltak

Tiltak.	Tidsfrist.	Vilkår nr. (se vedlegg)
Kvalitetssikringssystem	31.12.02	4.1
Årsrapportering.	01.03 hvert år	5.3

Redegjørelse for saken

Arbeidet med en opprydding i avløpsforholdene i Ålesund har pågått siden midten av 70-åra og planene for arbeidet er blitt rullert flere ganger.

Kommunen har utarbeidet en hovedplan for avløp for perioden 1999 - 2002.

Kommunen har på grunnlag av hovedplanen utarbeidet en søknad om utslippstillatelse for perioden fram til 31.12.02. På grunn av at arbeidet med å implementere EU-sitt avløpsdirektiv i norsk lovgivning, har fylkesmannen i samsvar med synspunkter fra sentrale myndigheter utsatt behandlingen av søknaden. Det er likevel lite hensiktsmessig at det ikke foreligger oppdaterte utslippstillatelser for Ålesund kommune. Dette gjelder for større avløpsanlegg, som fylkesmannen er myndighet for, og mindre avløpsanlegg, som kommunen er myndighet for.

Fylkesmannen har derfor funnet det nødvendig å gi en revidert utslippstillatelse for større avløpsanlegg som gjelder inntil videre til utslippene blir regulert på grunnlag av ny forskrift for avløpsanlegg (fra 01.01.2003) eller vedtak på grunnlag av denne. Forarbeidene til nevnte forskrift og forskriften vil være grunnleggende forutsetninger ved revisjon av kommunens hovedplan avløp.

Begrunnelse

Tempoplanen legger til grunn at de viktigste oppryddingstiltak blir gjennomført innen år 2002/2003.

Fylkesmannen har ikke merknader til det ambisjonsnivå kommunen nå legger opp til. Det representerer en viss forsinkelse i forhold til tidligere planer. De vesentlige tiltakene vil imidlertid være gjennomført innen opprinnelig tidsfrist for opprydding. Det er spesielt områdene på Hessa syd, Skarbøvik nord, Nørvasund – Hatlane og Vegsundvåg – Emblemsvåg, inkludert RA6.

I forbindelse med utleggingen til offentlig ettersyn av hovedplanen har det kommet enkelte uttalelser. Bl.a. blir det fra Indre Borgund bydelsutvalg beklaget at utslippet på Sveneset (112) og i Ramsvika (113) ikke er sanert. Videre uttaler Hessa og Skarbøvik bydelsutvalg at planene for utbygging av avløp ikke må være til hinder for boligbygging i bydelen, det vil si både Skarbøvika og Hessa.

Kystverket 3. distrikt peker på mulige problemer med sjøføring fra Drevika til Aspøya.

Rolf Skuseth og Per Brækkan retter en formell protest på at Ålesund kommune igjen søker om forlenget utslippstillatelse for utslipp 8 på Hessa syd i et rekreasjonsområde. De mener at utslippet må utbedres eller overføres vestover til utslipp 6.

Hovedutvalget for plansaker har visse merknader til prioritering og ønske om rammetillatelse for separate avløpsanlegg i noen områder. Hovedutvalget for helse- og sosialsaker har også uttalt seg. De påpeker spesielt behov for å utbedre kloakkforholdene ved Ratvikbekken, samt at badevannskvaliteten ved Sveneset blir bedret.

Kommunen har ved sin gjennomgang og vurdering av uttalelsene konstatert at for de flestes vedkommende er tiltak gjennomført eller blir prioritert ved gjennomføringen av planen. For utslipp 8 på Hessa ønsker kommunen å beholde utslippet inntil det blir videre utbygging av Hessa syd.

Utslippstillatelsen er derfor i det vesentlige basert på det opplegg som er utarbeidet fra kommunen.

Forholdet til EU sitt avløpsdirektiv er ikke drøftet i hovedplanen og søknaden. I forbindelse med revidering av hovedplan og utarbeidelse av nye søknader om utslippstillatelse er det nødvendig å vurdere hvilke konsekvenser EU sitt avløpsdirektiv vil ha for kloakkutbyggingen i Ålesund by. Det arbeides med ny forskrift som skal implementere EU sitt avløpsdirektiv, og delvis bli selv bærende forskrift for større utslipp.

Fylkesmannen forstår situasjonen slik at avløpsdirektivet skal praktiseres mer bokstavelig enn det som tidligere ble lagt til grunn. Dette gjelder bl.a. rensekrav for større byområder. Det er også viktig å avklare hvilken dokumentasjon som er nødvendig for å lemppe på direktivets generelle rensekrav, som er sekundær rensing (mellom 10 000 og 150 000 PE).

Fylkesmannen vil peke på at registrering av industriutslipp blir videreført og at også organisk stoff/ utslippsbelastning blir med i datagrunnlaget.

Ansvarsforhold og klagerett

Kommunen er ansvarlig for at utslippsbegrensninger overholdes og at avløpsanleggene drives i samsvar med god og annerkjent praksis innen fagområdet.

Denne tillatelsen fritar ikke kommunen for innhenting av tillatelser for andre sider ved bygging og drift av avløpsanleggene, f.eks. arbeidsmiljø, brann og eksplosjonsvern.

Tillatelsen fritar heller ikke kommunen for erstatningsansvar etter de alminnelige erstatningsregler, jf. forurensningsloven § 10, annet ledd.

Vedtaket om utslippstillatelse kan i henhold til forurensningslovens § 85 påklages til SFT innen 3 uker fra meddelelsen. Klagen bør begrunnes og skal sendes fylkesmannen. Det vises ellers til forvaltningsloven §§ 28 f.f.

Med hilsen

Kolbjørn Megård (e.f.)
fung. fylkesmiljøvern sjef

2 vedlegg

Kopi: Ålesund kommune, Helse- og sosialstyret, 6025 Ålesund
Sula kommune, 6030 LANGEVÅG
Giske kommune, 6050 VALDERØY
Sykkylven kommune, 6230 SYKKYLVEN
Haram kommune, 6270 BRATTVÅG
Skodje kommune, 6260 SKODJE
Møre og Romsdal fylkeskommune, Nærings- og miljøavdelinga, her
Fiskerisjefen i Møre og Romsdal, Boks 526 Sentrum, 6001 ÅLESUND
Statens forurensningstilsyn, Postboks 8100 DEP, 0032 OSLO

Ålesund kommune
Utslippstillatelse av 06.08.02 for større avløpsanlegg

VEDLEGG 1 MED GENERELLE VILKÅR.

1. Juridiske vilkår

1.1 Underlag for tillatelsen

Denne tillatelse med vilkår er gitt med hjemmel i Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og avfall. I tillegg kan følgende forskrifter ha betydning for utbygging og drift av avløpsanleggene:

- Forskrift om håndtering av fotokjemikalier fra virksomheter innen foto, røntgen og grafisk industri.
- Forskrift om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler
- Forskrift om amalgamholdig avfall fra tannklinikker og tannlegekontorer.
- Forskrift om avløpsslam.
- Forskrift om vann- og avløpsgebyr
- Internkontrollforskriften med veiledning
- Forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg.

1.2. Forurensningsgebyr

I medhold av forurensningsloven § 73 kan fylkesmannen fastsette forurensningsgebyr for å sikre at tiltakene gjennomføres som forutsatt i tillatelsen.

1.3. Overtredelse av vilkårene

Overtredelse av vilkårene i tillatelsen er straffbart i henhold til forurensningsloven.

Ved overtredelse av tillatelsen, eller vilkårene knyttet til denne, kommer forurensningslovens kap. 10 til anvendelse dersom forholdet ikke påtales etter strengere straffebestemmelser.

2. Funksjonskrav

2.1.1 Avløpsanleggene skal utformes, anlegges og vedlikeholdes med utgangspunkt i anerkjent VA-praksis, slik at anleggene fungerer etter sin hensikt. Det skal legges spesiell vekt på å forebygge lekkasjer og begrense utslipp som følge av regnvannsoverløp. Renseanlegg skal utformes eller endres slik at det før utslipp til resipient kan tas representative prøver av det tilførte avløpsvannet og det rensede avløpsvannet. Lukt fra renseprosesser og slambehandling skal ikke medføre ulemper for naboer.

Ambisjonsnivået når det gjelder tiltak på nettet, må vurderes utfra hva som er kostnadseffektivt og hva som er nødvendig for å nå nasjonale eller regionale resipientmål.

3. Kontroll

3.1 Kommunen skal ha samlet oversikt over alle kommunale utslipp til berørte resipienter, herunder utslipp fra renseanlegg, overløp, nødoverløp, lekkasjer, overvannsutslipp og andre direkteutslipp.

3.1.1 Restutslippet fra renseanlegg skal kontrolleres i samsvar med retningslinjer fra fylkesmannen.

3.2.2 Overløp og overvannsutslipp skal beregnes på grunnlag av kalibrerte simuleringmodeller eller bedre metoder.

3.2.3 Utslipp fra nødoverløp skal beregnes på grunnlag av registrert driftsstans ved pumpestasjoner, renseanlegg o.l., eventuelt ved direkte målinger av vannmengder og konsentrasjoner.

3.2.4 Utslipp p.g.a. lekkasjer, feilkoblinger o.l. skal angis på grunnlag av beregnet virkningsgrad for transportsystemet, hvis ikke bedre metoder brukes. Det kan, utfra et faglig begrunnet skjønn, gjøres fradrag i utslippet til resipient p.g.a. tilbakeholdelse i grunnen.

4. Kvalitetssikring av data

4.1 Innen 31.12.02 skal kommunen ha etablert et kvalitetssikringssystem for alle data som rapporteres til fylkesmannen.

5. Mål for vannforekomstene

5.1 En forutsetter at kommunen gjennom sin oppfølging etablerer overvåkingssystemer som kartlegger miljøtilstanden nærmere slik at måloppnåelse og eventuell behov for justering av mål eller tiltak kan vurderes ved rulling av hovedplanen.

6. Rapportering

6.1 Rapporteringen skal dokumentere status i forhold til de mål som er satt på vannforekomstene og om vilkår som er stilt i tillatelsen er overholdt. Den skal videre inneholde en redegjørelse for årsakene til eventuelle avvik, og hvilke tiltak som er iverksatt for å rette opp påviste avvik.

6.2 Rapporteringen skal utformes i samsvar med nærmere angitte retningslinjer fra fylkesmannen og omfatte følgende tema:

- Status for vannkvalitet i forhold til vedtatte mål
- Utslippsmengder (fordelt på utslipp fra renseanlegg, overløp, nødoverløp, lekkasjer, overvannsutslipp og eventuelle direkteutslipp).
- Tidsfrister.

6.3 Kommunen skal samle informasjon om foreliggende tillatelse og andre kommunale tillatelser i en felles årsrapport. Rapporten skal sendes fylkesmannen hvert år innen 1. mars. Utforming av rapporten skal være i samsvar med anvisninger fra fylkesmannen.

Ålesund kommune
Utslippstillatelse av 06.08.02 for større avløpsanlegg

VEDLEGG 2 MED SPESIELLE VILKÅR

S1 Kloakkutslepp omfattes av tillatelsen, med ramme, evt saneringstidspunkt og krav om sjøføring.

Avløpssone Utslipp nr./ renseanlegg	Resipient	Belastning 1998 (PE)	Belastning 2000 (PE)	Belastning ved saner.- tidspkt. eller 31.12.02 (PE)	Sanerings- tidspunkt	Sjø- førings- dyp (m)	Merknad
Sone A Hessa							
1 RA 1	Hessafjorden	0	1513	0	Etter 2002		Ikke etablert
RA 19	Hessafjorden	0	0	0			
Sone B Sentrum							
23 RA 22	Valderhaugfj.	1303	0	1434	31.12.02	15	
25 RA 2	Valderhaugfj.	4793	849	6349	31.12.00	25	Etablert
49	Valderhaugfj.	974	0	1072	31.12.00		Overf.RA2
Sone Nørvøy indre							
51A RA 3	Ellingsøyfj	2763	3158	3158		20	Etablert
Sone D Gåseid/ Spjelkavik							
96 RA 4	Åsefjorden	0	10197	10197		25	Etablert
Sone E Lerstad/ Olsvik							
75 RA 5	Ellingsøyfj.						
Sone F Blindheim/ Emblem							
RA 6	Storfjorden						Etter 2002
112	Flisnesfj	2227	0	3289	31.12.02	7	Overf. RA6
116	Storfjorden	951	0	1046	Etter 2002	7	Overf. RA6
Sone G Ellingsøy							
121 RA 7	Ellingsøyfj.	450	1100	1100	31.12.02	7	

S2. Rensekrav og tidsfristar

Følgende rensekrav stilles på nåværende tidspunkt til de permanente utslippene, med tidsfrister for driftstart. Disse vilkårene må tilpasses de vilkår og unntak som følger av ny forskrift om avløpsanlegg som blir gjort gjeldende fra 01.01.03.

Sone/reanseanlegg	Rensemethode	Driftstart /merknad
Sone A Hessa		
1 RA1 Stavneset	Se vilkår S3	Etter 2002
6 RA19 Tangskjæret	Se vilkår S3	31.12.02
Sone B Sentrum		
RA22 Utgård		
25 RA2 Skutvika	Se vilkår S3	Bygd som silanlegg
Sone C Nørvøy indre		
51A RA3 Nørvøy	Se vilkår S3	Bygd som silanlegg
Sone D Gåseid/ Spjelkavik		
96 RA4 Åse	Se vilkår S3	Bygd som kjemisk reanseanlegg (Passende rensing)
Sone E Lerstad/Olsvik		
75 RA5 Breivika	Se vilkår S3	Bygd som silanlegg
Sone F Blindheim/ Emblem		
RA6 Flisneset	Se vilkår S3t	Etter 2002
118 RA15 Emblem	Se vilkår S3	Etter 2002
119 RA16 Emblem	Se vilkår S3	Etter 2002
Sone G Ellingsøy		
121 RA7 Hoffland	Se vilkår S3	Etter 2002

S3. Krav til reanseanlegg

For regulering utslipp av avløpsvann fra byområder gjelder EU sitt avløpsdirektiv Krav i EØS-avtalen vedlegg XX pkt. 13 (Rdir. 1991/271/EØF med endringene i Kdir. 1998/15/EF) om rensing av avløpsvann fra byområder gjelder som forskrift, jf. forskrift om rensing av avløpsvann, fastsatt av Miljøverndepartementet 17.09.96.

Det er varslet ny forskrift om utslipp av avløpsvann fra 01.01.03. Denne forskriften eller vedtak i medhold av denne vil fastsette framtidig rensing i Ålesund.

EU-direktivet innebærer at tettbebyggelse større enn 10 000 PE med utslipp til sjø som minimum skal ha sekundærrensing.

Med sekundærrensing menes en rensesprosess der BOF₅-verdien for avløpsvannet som tilføres et reanseanlegg reduseres med minst 70-90 % før utslipp eller ikke overstiger 25 mg/l O₂ etter rensing og/eller 2) KOF-verdien for det tilførte avløpsvannet reduseres med minst 75 % før utslipp eller ikke overstiger 125 mg/l O₂ etter rensing og 3) SS-verdien for det tilførte avløpsvannet er redusert med minst 90 % før utslipp eller ikke overstiger 35 mg/l etter rensing.

Artikkel 6 i EU-direktivet åpner for at mindre omfattende rensing (enn sekundærrensing) – dog minst primærrensing – i sjøområder som kan klassifiseres som ”mindre følsomme”, forutsatt at ”grundige undersøkelser” viser at

utslippende ikke har ”skadevirkninger på miljøet”. Sjøområdene rundt Ålesund er i denne forbindelse klassifisert som ”mindre følsomme”.

Med primærrensing menes en renseprosess der BOF5-verdien for det tilførte avløpsvannet reduseres med minst 20 % før utslipp og der SS-verdien i det tilførte avløpsvannet reduseres med minst 50 %.

Ut fra artikkel 2.4 i EU-forskriften kan det gjennomføres undersøkelser for å sannsynliggjøre at utslipp går til resipienter som ikke påvirker hverandre. Da kan tettbebyggelsen deles opp slik at rensekravet også kan bli mindre omfattende. I tilfelle kan en få delt opp tettstedet i områder som er på mindre enn 10 000 PE. I slike områder er minstekravet ”passende rensing”. Med det menes enhver renseprosess og/eller ethvert utslippssystem som gjør at utslippsresipienten tilfredsstillende fastsatte kvalitetsmålsettinger og overholder relevante bestemmelser i avløpsdirektivet og andre EU-direktiv.

Rensekrav kan derfor ikke fastsettes før kommunen har vurdert om det skal tertiærrensing, eller det er dokumentert at utslipp med primærrensing ikke fører til ”skadevirkninger på miljøet”. I tabellen under pkt S2 er derfor oppført de anlegg som alt er bygd. Disse må drives på en optimal måte etter de forutsetninger de er blitt bygd.

S4. Driftsinstruks.

Det skal utarbeides driftsinstruks for hvert renseanlegg. Denne skal sammen med driftsjournalen finnes på renseanlegget. Fylkesmannen kan kreve å få driftsinstruksen til godkjenning. Fylkesmannen kan til en hver tid gi pålegg om endring av driften og kreve endring i driftsinstruksen, jf internkontrollforskriften..

S5. Driftsoperatør.

Det skal være driftsoperatør som har nødvendige kunnskaper til å drive anleggene på en tilfredsstillende måte.

S6. Sikring av areal.

Kommunen må gjennom kommuneplanen eller reguleringsplaner sikre tilstrekkelig areal til bygging av renseanlegg. Dette medfører at det må sikres tilfredsstillende avstand til bolighushus, samt nødvendig vegtilkomst.

S7. Utslippsledninger.

Eksisterende utslippsdyp og krav til utslippsdyp er gitt i tabell ovenfor. Videre er det gitt krav om saneringstidspunkt. Utslippsledningene skal forankres slik at de ikke flytter opp eller flytter seg. Plasseringen skal godkjennes og merkes i samråd med Kystverket/Havnevesenet.

S8. Overløp i fellessystem.

Overløp i fellessystem som fører avløp fra mer enn 100 personer skal være utstyrt med måleutstyr som registrerer den tiden overløpet er i funksjon. Overløp til ferskvann skal, dersom ikke annet er bestemt, være innstilt slik at de treer i funksjon ved en overløpsinnstilling på minimum 5. Ved overløp til sjø kan overløpsinnstillingen reduseres til 3. Elles gjelder generelt vilkår G2.